

CZU 027.52(478)=135.1

BIBLIOTECA „TÂRGOVIȘTE” SĂRBĂTORITĂ LA 30 DE ANI

Raia ROGAC

Recent, Biblioteca „Târgoviște” din sectorul Buiucani al Capitalei, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (BM), și-a sărbătorit, împreună cu publicul fidel și mulți oaspeți de onoare, aniversarea celor trei decenii de activitate fructuoasă.

Parcă mai ieri participam, în toamna anului 1995, la deschiderea celei de-a patra biblioteci de carte românească (anterior fiind deschise Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca „Onisifor Ghibu” și Biblioteca „Ovidius”), instituită cu sprijinul și tutela oamenilor de cultură dâmbovițen. Atunci, la inaugurarea bibliotecii, din Târgoviște a venit un autocar mare cu personalități notorii, dar și cu daruri considerabile: în primul rând, un mare lot de carte românească (la acea vreme, în toate bibliotecile din Republica Moldova era o lipsă acută de literatură în grafie latină), câteva calculatoare cu imprimante etc. – așa cum se vine la o Casă Nouă a Cărții. Au fost de față și „nașii” acestei noi instituții biblioteconomice: Iulian Filip, pe atunci șeful Departamentului Municipal de Cultură; Ianoș Țurcanu – șeful-adjunct; alte mari personalități, precum distinsul Ion Ungureanu, acad. Mihai Cimpoi în funcție de președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Și ei, bineînțeles, au venit cu multe cărți proprii, dar și de alți autori autohtoni și străini din bibliotecile personale. Evident că nu putea să lipsească dr. Lidia Kulikovski, directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Se pare că cele trei decenii au trecut fulgerător. Dar, între timp, au reușit să se mai schimbe conducătorii bibliotecii și unii bibliotecari – care au plecat, care au venit, astăzi constituindu-și o echipă creativă și prietenoasă. Fondul de carte s-a schimbat simțitor, crescând de la an la an. Toate aceste schimbări au fost trecute în revistă într-o formă inovativă, atractivă, spectaculoasă.

La evenimentul aniversar, prilejuit celor 30 de ani de la fondarea Bibliotecii „Târgoviște”, au venit, mai întâi, cu felicitări și un frumos recital de muzică și poezie (intitulat „Toamna la «Târgoviște»”) picii de la grădinițele „Alba-ca-Zăpada” și nr. 119 din vecinătatea instituției aniversare. A urmat apoi spectacolul *Povestea celor trei cortine*, prezentat de Teatrul de păpuși „Bibliopicii”.

În continuare, Liliana Juc, șefa Bibliotecii „Târgoviște”, a susținut pledoaria „Biblioteca «Târgoviște» – o scenă a cărții cu arome violet”. Astfel, în cele trei decenii de existență, Biblioteca „Târgoviște” și-a afirmat constant misiunea, demonstrând receptivitate, flexibilitate și o remarcabilă capacitate de adaptare. Viața culturală a bibliotecii s-a diversificat prin numeroase programe și servicii, devenind un catalizator de idei și proiecte. După renovarea din anii 2012-2014, biblioteca a îmbrăcat o haină nouă, iar în 2021-2025 ea s-a afirmat ca un hub cultural, organizând lansări și prezentări de carte, întâlniri memorabile cu scriitori și personalități din mediul cultural, academic și antreprenorial, spectacole literar-artistice, dezbateri tematice, ateliere interculturale (de limbă, cultură și civilizație), sesiuni de traducere și creație, lecții publice și vizite ghidate. În paralel, au fost valorificate tehnologiile informaționale, a fost promovat conceptul de Știință Deschisă și a fost extins accesul la carte și informație, încurajând lectura ca fundament al dezvoltării multilaterale.

Colecția de carte s-a diversificat constant, ajungând astăzi la 46207 de documente – de la ediții de referință și monografii la beletristică, literatură științifică și cărți pentru copii. Din 2020, aceasta a fost promovată activ prin expoziții tradiționale și virtuale, prin produse digitale difuzate pe rețelele sociale precum și prin digitizarea a 28 de documente, între care 20 de titluri din colecția de carte veche și opt titluri pentru repozitoriul HAPes al BM.

Mulți dintre cititorii și participanții activi la acțiuni culturale ale Bibliotecii „Târgoviște” sunt astăzi studenți la universități de prestigiu: Alex și Andreea Jangă – la Universitatea Politehnică din Timișoara, Facultatea de Arhitectură și Urbanism; Cosmin Cazan – la Universitatea de Medicină „Nicolae Testemițanu”, Chișinău; Bianca-Maria Corj – la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Business; Ionela Manole – la Universitatea de Medicină „Carol Davila”, București; Cătălin Locoman – la Universitatea Tehnică Eindhoven, Olanda; Evelina Sopivnic – la Academia de Studii Economice din București; Sandu Pădureț – la

Universitatea Politehnică din Timișoara, Facultatea de Inginerie civilă.

Biblioteca „Târgoviște”, a specificat Liliana Juc, și-a făurit alura distinctă prin inițiative precum: „Teatrul de păpuși «Bibliopicii»”, „Învățăm să creăm povești digitale”, „Povestea de seară pe Facebook la «Târgoviște»”, „Micii europeni”, „Meșterița”, „Ecolectura”. Aceste proiecte au răspuns creativ nevoilor comunității, formând o generație cultivată, informată și pasionată de lectură. De 16 ani, Clubul „Micii europeni” îi familiarizează pe copii cu valorile și principiile „familiei europene”, ajutându-i să descopere frumusețea fiecărui dintre cele 27 de state membre ale Uniunii Europene. (Iar Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” are astăzi și ea 27 de „state”, adică 27 de filiale – *n.n.*).

O marcă distinctivă a Bibliotecii „Târgoviște” este Teatrul de păpuși „Bibliopicii”, lansat tot în 2016, în cadrul Nocturnei Bibliotecilor. Astfel, au fost îmbinate și aduse în centrul evenimentelor lectura și jocul scenic. Proiectul „Povestea de seară pe Facebook la «Târgoviște»” a pornit din dorința de a aduce lectura în casele copiilor. Poveștile au prins viață într-un studio improvizat în incinta bibliotecii. Reacțiile pozitive ale părinților și interesul presei au confirmat caracterul unic și necesar al acestei inițiative. Atelierele de lectură au condus la înființarea serviciului de biblioterapie, inițiat de dr. conf. Carolina Dodu-Savca, evoluat ulterior în „Ecolectura”. Clubul literar „Miercurea pe la... chindie” este un model de valorificare a potențialului cultural în proiecte integratoare, consolidând legătura dintre cele două centre de cultură românească și devenind un argument al trecerii redacției revistei *Litere*, filiala Chișinău, la Biblioteca „Târgoviște”. Conectați la noile tehnologii, a fost lansat serviciul „Învățăm să creăm povești digitale”, în cadrul căruia participanții deprind tehnici de realizare a podcasturilor, booktrailerelor și narațiunilor multimedia.

Prin serviciul „Explorăm aplicații”, curioșii învață să utilizeze creativ noile aplicații pe tabletă, iar serviciul „Învățăm calculatorul” este dedicat seniorilor, ajutându-i să-și formeze deprinderi în domeniul tehnologiei. În cadrul atelierelor de creație „Meșterița”, participanții modelează, pictează, confecționează, dezvoltând abilități practice și creative prin utilizarea unor materiale simple și naturale. Serviciul „Jocuri de societate” oferă copiilor și tinerilor o alternativă sănătoasă la mediul digital, transformând timpul liber într-o experiență plăcută și utilă.

În trei decenii de activitate, succesul Bibliotecii „Târgoviște” s-a măsurat în calitatea conexiunilor pe care le-a dezvoltat, construindu-se o rețea solidă de colaborări, conștienți că eficiența parteneriatelor se bazează pe acțiuni comune, în care fiecare își demonstrează valoarea.

Biblioteca se bucură și parteneriate individuale cu cadrele didactice și specialiștii în diverse domenii: Snejana Jangă, profesoară de istorie la Liceul „Mihail Sadoveanu”; Stela Vișnevschi, profesoară de limba și literatura română la Liceul Academic Republican de Arte Plastice „Igor Vieru”; Rodica Bîlici, profesoară de limba și literatura română la Colegiul UTM; Alina Catlabuga, profesoară de limba și literatura română la Colegiul de Ecologie din Chișinău; Rodica Rudei, psiholog, consultant parental la Liceul „Columna”; Diana Mazniuc, juristă; Viorel Bolduma, lector universitar, Facultatea de Filologie și Istorie, UPS „Ion Creangă” din Chișinău; Cristina Gherasim, doctor în istorie, cercetător științific superior, Institutul de Istorie; Oxana Mardari, profesoară de canto/vioară, interpretă, Școala de Arte „Valeriu Poleakov”; Liliana Rusu, conducător muzical la Grădinița nr. 119 ș.a.

O bibliotecă înseamnă, în primul rând, oameni – cei care, zi de zi, o mențin vie, frumoasă, utilă și primitoare. Echipa Bibliotecii „Târgoviște” este un conglomerat de vocație, prietenie, muncă bine făcută și pasiune autentică pentru lectură. Liliana Juc a dus un omagiu colegilor de ieri și de azi, celor care au pus și pun suflet în tot ceea ce înseamnă Biblioteca „Târgoviște”. Echipa de azi a Bibliotecii „Târgoviște” – Liliana Juc, Marta Moiseev, Violeta Lisnic, Natalia Caruntu, Natalia Minciuna, Ludmila Enachi, Argentina Fron și Andreea Budeci – vor continua să inoveze și să construiască punți culturale pentru întreaga comunitate, a menționat în încheiere amfitrioana bibliotecii.

În continuare, moderatorii (frații) Bogdan și Victoria Untilov, elevi de la Liceul Teoretic „Spiru Haret”, au oferit oaspeților de onoare cuvânt pentru mesaje de felicitare, însoțite de Diplome de excelență. Startul l-a dat dr. Mariana Harjevschi, directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care a specificat că Biblioteca „Târgoviște” se remarcă prin atractivitate și modernitate; brandul ei este profesionalismul și oferta relevantă pentru publicul-cititor, începând cu picii de la grădiniță și încheind cu utilizatorii pensionari. Pe lângă Diploma de excelență, directorul

general a mai dăruit bibliotecii, în contextul toamnei, o lucrare de pictoriță Valentina Brâncoveanu.

Din partea Preturii Buiucani a municipiului Chișinău a vorbit vicepreședintele Victor Poiană, care a remarcat colaborarea fructuoasă, inițiată chiar de la fondarea bibliotecii. Au mai adresat calde mesaje de felicitare scriitorii Ivan Pilchin (vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova), Ianoș Țurcan, Claudia Partole, Ada Zaporozjanu ș.a.

Dr., conf. univ. Carolina Dodu-Savca a prezentat publicului numeros și select publicația *30 de ani: povestea celor trei cortine la Biblioteca „Târgoviște”*.

A urmat Gala Partenerilor. Doamna Elena Prus, dr. hab., prof. univ., membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, prorector pentru cercetare științifică și studii doctorale la Universitatea Liberă Internațională din Moldova, și-a însoțit aprecierea verbală cu o donație de carte. Au succedat, unul după altul, cu urări de sărbătoare: Diana Mazniuc, asistent de proiect, Fundația „Regina Pacis”; Ala Leca, director, Liceul Teoretic „Dante Alighieri”; Carolina Locomon, director-adjunct, Liceul Teoretic „Dante Alighieri” Prim; Rodica Mihalachi, director adjunct, Liceul Teoretic „Doina și Ion Aldea-Teodorovici”; Snejana Jangă, profesoară de istorie, Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”; Eugenia Negru, profesoară de istorie, Liceul „Prometeu Protalent”; Stela Vișnevschi, profesoară de limba și literatura română, Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”; Rodica Bâlici, profesoară de limba și literatura română, Colegiul UTM; Irina Cazan, director adjunct pentru educație, Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Nicolae Sulac”; Liliana Rusu, conducător muzical, Grădinița nr. 119; Olga Munteanu, metodistă, Grădinița privată „Alba-ca-Zăpada”; Oxana Mardari, interpretă, profesoara de canto/vioară, Liceul de Arte „Valeriu Poleacov”; Adriana Pocrâș, ofițer, Sectorul de Poliție nr. 3 din cadrul IP Buiucani.

Nu a lipsit Gala Cititorilor, reprezentată de Alin Țarină, Andreia Vrabie, Ilinca și Valeria Butnaru, Ilinca Pleșca, Daniela Roșca, Alexandru Blăniță, Ștefan și Mircea Enachi, Adriana și Alexandru Tiron, Dorina Cecati, Adriana Rusanovschi și alții.

Coloana muzicală a fost asigurată de interpreta Oxana Mardari și interpretul Ruslan Barbier.

Merită laude și aprecieri autorul și interpreții spectacolului *Povestea celor trei cortine sau Cronica Cetății de Carte din Târg*, care începe astfel:

Povestea ce v-o spunem nu-i de azi, de ieri, ci de treizeci de ani încoace, când, pe Ulița lui Ion Creangă, s-a născut o minune: o cetate nouă, de Carte Românească! La acea zi de mare lumină și sărbătoare, s-au adunat Gânditori de Neam, Judele Târgului și Oameni de Ispravă. Iar Decretul de Ființare, care i-a dat suflet, fu iscălit de Lidia Kulikovski, vrednică cărmuitoare a așezământului de cărți „B.P. Hasdeu”, și de Victor Petrescu, cel de peste Prut, cărmuitorul așezământului de cărți din Dâmbovița. Așa s-au pus rânduielele. Fragment din Hrisovul Domnesc al Vremii lui Serafim Voievod: „Să se ridice un nou așezământ de Carte, cu numele de Biblioteca din Târgul Târgoviștei, spre cinstea și întărirea duhului nostru. Și locul ei de veci să fie în clădirea de pe Ulița lui Ion Creangă, la numărul 82 și 1”.

Personajele și interpreții: autor – Ilinca Pleșca; crainici și logofeți – Mircea Enachi și Ion Costandoi; Biblioteca (Cortina Trecutului) – Andreea Vrabie; nașa mare – Raluca Roșca; cărmuitoarea – Patricia Ciorescu; Biblioteca (Cortina Prezentului) – Ilinca Botnaru; Prezentul – Ilaria și Daria Jangă; Viitorul – Andreea Vrabie.

Mai reținem câteva vorbe rostite de personajul principal – Biblioteca:

M-am născut tocmai de Sărbătoarea Limbii Române, la 31 de zile ale lui Gustar, anul 1995! Am crescut mare și voinică sub un cer norocos. La Botezul meu, au stat alături dregători dâmbovițeni și pârcălabi basarabeni, ca niște Fii și Frați: Mihail Gheorghe Ciubotaru, Vornic al Luminării, Mihai Cimpoi, Starostele Scrisului, Ion Ungureanu, cel cu așezămintele Culturale Române. Nașa Mea Mare a fost Lidia Kulikovski, iar Nașii de Botez – slujitorii literelor Iulian Filip și Ianoș Țurcanu. Între 2012-2014, a avut loc o mare refacere, iar această schimbare a fost călăuzită de Marea cărmuitoare a așezământului de cărți „B.P. Hasdeu” – Mariana Harjevschi.

Sărbătoarea „Trei decenii sau Povestea celor trei cortine” a continuat la Biblioteca „Târgoviște” și a doua zi, gazdele și participanții reunindu-se în cadrul unui atelier de creație, intitulat „Literatura în tablouri autumnale”.

Și, din partea noastră, urăm Bibliotecii „Târgoviște” „La mulți ani!”, prosperitate și ascensiune.